

Svet
Evropske unije

Bruselj, 19. april 2021
(OR. en)

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0207(COD)**

6833/1/20
REV 1 ADD 1

JAI 240
INF 238
CADREFIN 35
FREMP 23
DROIPEN 130
COPEN 394
JUSTCIV 160
CODEC 186
PARLNAT 156

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014

- utemeljitev Sveta
- Svet sprejel 19. aprila 2021

I. UVOD

1. Komisija je 30. maja 2018 sprejela predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za pravice in vrednote za obdobje 2021–2027¹.
2. Preučevanje predloga se je začelo oktobra 2018 in zaključilo decembra istega leta. Coreper je 19. decembra 2018 podelil delni mandat za pogajanja². Ker je predlagana uredba eden od svežnjev predlogov, povezanih z večletnim finančnim okvirom, določbe s proračunskimi posledicami oziroma horizontalne določbe niso bile obravnavane, dokler ni bil dosežen nadaljnji napredek glede večletnega finančnega okvira.
3. Coreper je 20. februarja 2019 odobril podaljšanje delnega mandata, kar je omogočilo pogajanja o določbah, uvodnih izjavah in dejavnostih, povezanih z novim sklopom o vrednotah Unije, ki ga je predlagal Evropski parlament.
4. Pred štirimi trialogi, in sicer 22. januarja, 5. februarja, 20. februarja in 6. marca 2019, je potekalo več tehničnih sestankov in sestankov za pripravo osnutka. V okviru Sveta so bile organizirane tri seje Ad hoc delovne skupine za finančne instrumente na področju PNZ, in sicer 1., 15. in 28. februarja 2019, da bi bile države članice obveščene o napredku pogajanj in posredovale povratne informacije.
5. Ta pogajanja so omogočila dosego skupnega razumevanja z Evropskim parlamentom³ glede delov predloga, ki niso bili med oklepajema in za katere je bil predsedstvu podeljen mandat. Izid teh pogajanj je podan v dokumentu 7249/1/19. Coreper je 13. marca 2019 potrdil skupno razumevanje, doseženo z Evropskim parlamentom.

¹ 9605/1/18 REV 1.

² 15347/18.

³ 7249/1/19.

6. Evropski parlament je skupno razumevanje potrdil 17. aprila 2019 s sprejetjem zakonodajne resolucije (prva obravnava).
7. Coreper je 16. novembra 2020 preučil začasni politični dogovor pogajalcev in pogajalk o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. To je Coreperju omogočilo, da je 2. decembra 2020 sprejel celoten mandat za pogajanja o programu za državljane, enakost, pravice in vrednote (naziv programa je bil spremenjen med pogajanj z Evropskim parlamentom leta 2019).
8. Nadaljnja trialoga sta potekala 10. in 17. decembra 2020. Začasni dogovor z Evropskim parlamentom je bil dosežen 17. decembra 2020.
9. Svet je medtem 17. decembra 2020 uradno sprejel različne elemente svežnja o večletnem finančnem okviru.
10. Coreper je 3. februarja 2021 preučil končno kompromisno besedilo in ga podprl.
11. Predsednik Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve je 4. februarja 2021 predsedniku Coreperja (2. del) poslal pismo, v katerem je potrdil dogovor Evropskega parlamenta o izidu medinstitucionalnih pogajanj (potem ko ga bosta pregledali pravnolingvistični službi obeh institucij).
12. Coreper je 17. februarja 2021 dosegel politični dogovor o kompromisnem besedilu.

II. CILJ

13. Namen programa Državljanj, enakost, pravice in vrednote je zaščititi ter spodbujati pravice in vrednote, kakor so zapisane v Pogodbah EU, da bi podpirali odprte, demokratične in vključujoče družbe. V predlogu Komisije ima program tri specifične cilje: (i) spodbujanje enakosti in pravic (enakost spolov, boj proti diskriminaciji, pravice otrok), (ii) spodbujanje udeležbe in sodelovanja državljanov in državljanek v demokratičnem življenju Unije (sklop „Udeležba in sodelovanje državljanov“) ter (iii) boj proti nasilju, zlasti nad otroki in ženskami (sklop „Daphne“). Po pogajanjih z Evropskim parlamentom je bil dodan četrti cilj zaščite in spodbujanja vrednot Unije (sklop „Vrednote Unije“).

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

Novi sklop

14. Poleg treh obstoječih (sklop „Enakost in pravice“, sklop „Udeležba in sodelovanje državljanov“ ter sklop „Daphne“) je bil uveden nov četrti sklop („Vrednote Unije“). Ta sklop je namenjen zlasti spodbujanju demokracije in pravne države. Ti elementi so temeljnega pomena za krepitev zaupanja državljanov in državljanek v Unijo in zagotavljanje medsebojnega zaupanja med državami članicami. Program bo tako prispeval k oblikovanju bolj demokratične Unije, spoštovanju pravne države in demokratičnega dialoga, preglednosti ter dobremu upravljanju.
15. Dodatna sredstva, pridobljena z dodatno dodelitvijo, zagotavljajo, da se sklop „Vrednote Unije“ ustrezno financira in da pravilno izvajanje drugih treh sklopov ni ogroženo.

Dodeljevanje sredstev

16. Ker se je znesek prvotnih finančnih sredstev zaradi višjih dodatnih sredstev več kot podvojil, bo program prejel ustrezno financiranje. Pri dodeljevanju sredstev med štiri sklope programa je precej velik znesek v višini 689,5 milijona EUR (v tekočih cenah) namenjen novemu sklopu „Vrednote Unije“, zanj pa so določeni osnovni pogoji za prejemanje sredstev že v letu 2021 – Evropski parlament in Svet v skupni izjavi pozivata Komisijo, naj sprejme vse ustrezne ukrepe za doseg tega cilja. Obenem ostaja „znesek prožnosti“ v višini 91,2 milijona EUR (v tekočih cenah) nedodeljen, da bi se lahko odzvali na morebitne nove potrebe.

Namenska sredstva in izvajanje

17. Da bi izpostavili glavne prednostne naloge politike, so bila v okviru vsakega sklopa uvedena omejena namenska sredstva. Hkrati pa se je, da se zagotovi dosledno izvajanje in sposobnost odzivanja na prihodnje izzive, stopnja prožnosti, ki jo ima Komisija pri letnem odstopanju od teh namenskih sredstev, povečala s pet na deset odstotkov. Prav tako je bilo potrjeno, da bo letni delovni program sprejet z izvedbenimi akti.

IV. ZAKLJUČEK

18. Stališče Sveta v prvi obravnavi odraža kompromis, dosežen na pogajanjih med Svetom in Evropskim parlamentom. Ta je bil potrjen v navedenem pismu predsednika Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, nato pa ga je 17. februarja 2021 potrdil Coreper.